

Lausunto

23.8.2024

VN/14704/2024
VN/14704/2024-VM-4

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Valtiovarainministeriön lausunto luonnoksesta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksessä ehdotetaan muutettavan ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia, lukiolakia sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia. Esityksen tavoitteena on julkisen talouden kestävyuden vahvistaminen ja sillä puretaan kuntia ja koulutuksen järjestäjiä koskevia normeja.

Esitys liittyy valtion vuoden 2025 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025. Rahoitusta koskevia muutoksia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelle 2025 myönnettävään rahoitukseen ja valtionosuuksiin.

Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta

Valtiovarainministeriö pitää esitystä kannatettavana. Pääministeri Orpon hallitus linjasi keväällä 2024 valtiontalouteen tehtävistä sopeutustoimista. Kehyspäätöksen mukaan ammatillisen koulutuksen rahoitusta vähennetään 100 miljoonalla eurolla vuodesta 2025 lukien. Rahoituksen ja opiskelijapaikkojen vähennyksiä ei kohdenneta perusopetuksen päättävien nuorten tai vailla ammatillista perustutkintoa olevien koulutukseen.

Esitysluonnos myös toteuttaa hallituksen keväällä 2024 tekemiä linjauksia kuntien normien keventämisen osalta lukioita ja ammatillista koulutusta koskien.

Lisäksi luonnoksessa ehdotetaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslakia muutettavaksi hallitusohjelman mukaisen lukiokoulutuksen oppimisen tukeen kohdistettavan 10 milj. euron rahoituslisäyksen toteuttamiseksi. Pääministeri Orpon hallitusohjelman mukaan valtio sitoutuu kompensoimaan kunnille asetettavat uudet tehtävät ja veloitteet sekä mahdolliset tehtävien laajennukset rahoittamalla ne täysimääräisesti tai purkamalla muita veloitteita. Esityksen mukaan lakia opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta muutettaisiin siten, että hallitusohjelmassa linjattu määrärahalisäys kohdentuisi valtion maksuosuuteen. Lukiolaisten oikeudesta oppimisen tukeen esitetään säädettäväksi erillisessä hallituksen esityksessä: hallituksen esitys eduskunnalle lukiolain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta.

Ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia koskevat säädösehdotukset

Valtiovarainministeriö katsoo, että esitys vastaa hallituksen kehyspäätöstä ammatillista koulutuksen rahoituksen säästöä koskien. Ammatillisen koulutuksen rahoitusta vähennetään 100 milj. eurolla

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 28
00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

vuodesta 2025 lukien. Esityksen mukaan säästö kohdentuu erityisesti jo aiemmin toisen asteen ammatillisen tutkinnon tai korkea-asteen tutkinnon suorittaneille aikuisille järjestettävään ammatti-, erikoisammatti- ja perustutkintokoulutukseen.

Jotta säästö saadaan kohdennettua hallituksen linjauksen mukaisesti, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia muutettaisiin siten, että varainhoitovuoden 2025 rahoituksesta päätettäessä opiskelijavuosien määrä saisi alittaa järjestämisluvassa määrätyn opiskelijavuosien vähimmäismäärän. Varainhoitovuonna 2025 leikkaus toteutetaan vähentämällä suoritepäätöksellä päätettäviä koulutuksen järjestäjän tavoitteellisia opiskelijavuosia. Luonnoksen mukaan tavoitteellisten opiskelijavuosien vähennys kohdistuu niille koulutusaloille, joilla on aikuisopiskelijoita.

Lisäksi luonnoksessa esitetään, että kuntien rahoitusosuutta koskevia säädöksiä ammatillisessa koulutuksessa muutettaisiin hallituksen päättämän 100 milj. euron vähennyksen kohdentamiseksi valtion lisäksi myös kuntien rahoitusosuuteen julkisen talouden suunnitelmassa esitettyjen vaikutusten mukaisesti. Säästö kohdentuisi valtion rahoitusosuuteen 42,6 miljoonalla eurolla ja kuntien rahoitusosuuteen 57,4 miljoonalla eurolla.

Osastopäällikkö, budjettipäällikkö

Mika Niemelä

Neuvotteleva virkamies

Sanna Nieminen

Jakelu OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö

Tiedoksi OKM LAMOS Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen osasto, Petri Lempinen
OKM LAMOS Strategisen ohjauksen vastuualue, Johannes Peltola
OKM LAMOS Strategisen ohjauksen vastuualue, Anna Kankaanpää

VN/14704/2024-VM-4

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: